Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr. 22
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Braşovu, piaţa mare Nr. 22
Inserate maĭ primescŭ în Viena *Rudolfŭ Mosse Haasenstein & Volger (Otto Maas), Henrĭ Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannebergŭ* în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*: în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţulŭ inserţiunilorŭ; o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ maĭ dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

# GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LIII.

„Gazeta" ese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., Pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 162. Braşovŭ, Joi 19 (31) Iulie 1890.

Braşovŭ, 18 Iulie st. v.

Este tristŭ dér adevěratŭ, că noua direcţiune a maghiarismului violentŭ cu ajutorulŭ Maghiaronilorŭ de totŭ soiulŭ s'a încuibatŭ fórte tare între Slovacii din Ungaria de médă-nópte, lucrândŭ din rěsputerĭ pentru maghiarisarea lorŭ.

Naţionaliştii slovacĭ, deşi puţinĭ la numěrŭ, se luptă bărbătesce în contra acestui curentŭ, dér întâmpină marĭ greutăţĭ, pentru-că poporulŭ slovacŭ nu este încă destulŭ de consciu de drepturile sale, ér cărturarii lui în cea mai mare parte trecură în taběra străină.

Situaţiunea acésta politică a Slovacilorŭ, în urma căreia cei dela putere se simtŭ încuragiaţĭ de a procede totŭ mai violentŭ şi faţă cu celelalte naţionalităţĭ nemaghiare din Ungaria şi Transilvania, o descrie unŭ naţionalistŭ Slovacŭ într'o corespondenţă dela Turoţŭ S. Marton, publicată în „Parlamentär" din Viena dela 30 Iulie a. c., astfelŭ:

„In camera dietei ungare poporulŭ nostru nu e representatŭ prin ómenĭ de încredere de ai séĭ. Suntŭ, nu-i vorbă, deputaţĭ din Ungaria de nordŭ, dér nicĭ unŭ deputatŭ de-ai poporului nostru, nicĭ unŭ representantŭ alŭ poporului în cameră. Cum se 'ntâmplă, că poporulŭ nostru n'are nicĭ unŭ representantŭ în cameră? De vină pentru acésta suntŭ alegerile. La noi se facŭ alegerile peste totŭ în modŭ originalŭ."

„Deşi în Ungaria domnesce în puterea legii constituţiunea de sute de anĭ, cu tóte astea poporulŭ nostru cunósce multŭ mai puţinŭ viéţa constituţională decâtŭ în alte ţěrĭ, unde constituţiunea póte că nu durézá de atâţĭ anĭ ca la noi de sute de anĭ. Până la anulŭ 1848 esistau în Ungaria patru classe, carĭ se împărtăşiau de constituţiune, şi anume preoţimea înaltă, nobilimea înaltă orĭ magnaţii, nobilimea inferióră (nemeşii orĭ gentry) şi oraşele libere regescĭ, care dispuneu în dietă de două voturĭ. Toţĭ ceilalţĭ formau o massă, care nu putea avé pretenţiune la viéţa constituţională. E uşorŭ decĭ de esplicatŭ, că poporaţiunea nenobilă în cursulŭ suferinţelorŭ de sute de anĭ nu 'şi-a pututŭ face o noţiune adevěrată despre viaţa constituţională şi nicĭ n'a fostŭ în stare a dobêndi unele drepturĭ."

„Anulŭ 1848 împărtăşi şi acéstă parte a poporaţiunei de câteva drepturĭ, dér acelea nu intrară în activitate din causa revoluţiunei maghiare, ce isbucnise, şi din causa dictaturei lui Bach, ce din acestŭ motivŭ devenise necesară. In anulŭ 1861, la începutulŭ vieţii constituţionale, pré puţinŭ a fostŭ făcutŭ poporulŭ atentŭ la drepturile sale şi din anulŭ 1867 orĭ-ce instruire a poporului asupra drepturilorŭ sale e persecutată."

„Prin acésta se esplică uşorŭ, că poporulŭ nicĭ nu-şĭ cunósce drepturile sale, cu atâtŭ mai puţinŭ scie a se bucura de avantagele lorŭ. La alegerĭ decide nobilimea înaltă, apoi gentry şi aşa numita inteligenţă. Cu deosebire gentry jócă mare rolŭ; în Ungaria suntŭ sate întregĭ locuite de nobilĭ, şi şi celŭ mai săracŭ nobilŭ se ţine a fi Maghiarŭ, chiar de n'ar pricepe nicĭ o unică vorbă maghiară. Când Bach în anulŭ 1852 a ordonatŭ sě se facă o conscriere generală a poporaţiunei, cerŭ şi unŭ nobilŭ săracŭ sě fiă înscrisŭ ca Maghiarŭ. „Dér d-ta nu scii limba maghiară", îi dise funcţionarulŭ, care făcea conscrierea. „Dér sunt nobilŭ", rěspunse acela. Inteligenţa érăşĭ, fiindŭ crescută în şcóle curatŭ maghiare, de asemenea e înclinată aprópe cu totulŭ la maghiarismŭ."

„In fine e de observatŭ, că chiar lealitatea cea mai promptă este privită ca trădare faţă cu Ungaria, când e vorba de a alege unŭ patriotŭ slovacŭ, şi alegerile fórte rarŭ se decidŭ prin votare, ci de regulă prin strigăte, cu care ocasiune nu alegětorii, ci o mulţime adunată din tóte unghiurile decide resultatulŭ alegerei prin strigăte îngrozitóre."

„Acesta e motivulŭ, pentru care poporulŭ nostru stă cu totulŭ pasivŭ faţă cu viéţa constituţională, din causa nenuměratelorŭ desamăgirĭ."

„De altmintrelea se maghiarisézá fără 'ntrerupere. Administraţia şi juştiţia este numai maghiară, în şcóle se propunŭ tóte numai în limba maghiară. *In limba maternă i-se vorbesce poporului numai atuncĭ, când e vorba de încassarea dărilorŭ.* Intréga representare a poporului nostru se concentrézá în bravulŭ diarŭ de aci „Narodnie Noviny."

Onóre naţionaliştilorŭ slovacĭ, că cu tóte greutăţile acestea nu'şĭ perdŭ curagiulŭ, ci luptă, în frunte cu organulŭ lorŭ, cu energică stăruinţă în contra uneltirilorŭ de maghiarisare, convinşĭ fiindŭ că, în mânia tuturorŭ acestorŭ uneltirĭ, poporulŭ slovacŭ va rěmâné credinciosŭ limbei şi naţionalităţii sale.

## DIN AFARĂ.

### Armata germană şi francesă.

Din trei state principale se scrie despre puterea armatelorŭ lorŭ. Diarulŭ germanŭ „Reichsanzeiger" publică noua lege militară din 15 Iuliu privitóre la efectivulŭ de pace alŭ armatei germane. După § 1 efectivulŭ de pace pentru timpulŭ dela 1 Octomvre 1890 şi până la 31 Martie 1894 este stabilitŭ la 485,983 ómenĭ. Voluntarii pe unŭ anŭ nu suntŭ socotiţĭ în acestŭ efectivŭ de pace. După § 2 se va forma armata dela 1 Octomvre 1890, infanteria în 538 batalióne, cavaleria în 465 escadróne, artileria de câmpŭ în 434 baterii, artileria pedestră în 31 de batalióne, pionerii în 20 batalióne, trupele de trenŭ în 21 batalione. — Raportulŭ despre bugetulŭ de rěsboiu francesŭ s'a împărţitŭ în 23 n. c. în camera deputaţilorŭ. Efectivulŭ pe 1891 va întrece cu 6000 ómenĭ pe celŭ din 1890, aşadéră va fi de 26,034 oficerĭ şi 520 348 ómenĭ cu 142,870 cai, prin urmare vorŭ fi cheltuelĭ în plus de 4 milióne şi jumětate francĭ. Creditulŭ pentru manevre va fi urcatŭ cu 1 milionŭ şi jumětate, totŭ asemenea şi celŭ pentru conchemarea reserviştilorŭ, aplicarea legei celei nouě asupra oficerilorŭ cere suma de 3.800,000 francĭ cheltuelĭ în plus, pe când unificarea soldei oficerilorŭ cere mai multŭ cu 1,325,000.— In 23 n. c. s'a mobilisatŭ flota englese pentru manevrele din anulŭ acesta ale marinei. Peste 50 de corăbii în reservă vorŭ trece în serviciulŭ activŭ: 12 corăbii cuirasate, 15 încrucişătóre, şi 24 torpilorĭ. Echipagiulŭ acestorŭ corăbii constă din 8473 oficerĭ şi soldaţĭ. Cu graba recerută va naviga fiă-care corabiă la staţiunea desemnată ei, ér după eserciţiile tactice, în decursŭ de o sěptěmână, vorŭ începe ostilităţile.

### Revolta Armenilorŭ ortodocşĭ în Constantinopolŭ.

Scirĭ sosite din Constantinopolŭ anunţă, că între Armenii ortodocşĭ din Constantinopolŭ s'au ivitŭ marĭ turburărĭ. La 27 Iulie n., pe când se săvîrşia serviciulŭ dumnedeescŭ, Armenii au provocatŭ turburările. Patriarchulŭ abia a pututŭ scăpa din biserică pe o uşă tăinuită. Mulţimea a puşcatŭ după elŭ, şi ajungêndŭ la locuinţa lui i-au spartŭ ferestrile şi au trasŭ asupră-i cu revolvere. Poliţia a fostŭ nevoită sě păşéscă la mijlocŭ. In urma acésta s'a întâmplatŭ o luptă sângerósă. Cineva dintre turburătorĭ a trasŭ unŭ glonţŭ într'unŭ oficerŭ de gendarmĭ, care a cădutŭ mortŭ. Gendarmii priveştĭ rěsbunare au străpunsŭ cu baionetele pe unŭ omŭ bănuitŭ. Intre Armenĭ şi gendarmĭ s'a născutŭ apoi o luptă în care mulţĭ au fostŭ

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

(2)

## Gramatica Latină

de

### Domnulŭ Lazarŭ Şăineanu.

4.) Numěrasem în rêndulŭ trecutŭ între confusiunĭ şi punerea participiului între părţile vorbirii alăturea de verbŭ. Autorulŭ gramaticei, pentru a apěra acéstă enumerare, citézá unŭ pasagiu din Bréal însoţitŭ de unŭ normanŭ de graţiosităţĭ culese din dicţionarulŭ personalŭ alŭ d-sale. Din acestŭ pasagiu — décă e bine reprodusŭ — resultă, că şi participiulŭ este o parte a vorbirii pe lângă verbŭ. Neavêndŭ la îndemână gramatica lui Bréal şi neputândŭ prin urmare controla sinceritatea reproducerii, nicĭ ceeace înţelege Bréal prin participiu, trebue sě credemŭ pe d-nu Şăineanu pe cuvêntŭ. Dér cu tóte ace tea, acea citaţiune nu schimbă de locŭ cestiunea; motivulŭ, pentru care am taxatŭ de confusiune enumerarea participiului între părţile vorbirii, nu rěmâne mai puţinŭ puternicŭ. Intr'adevěrŭ d-nu Şăineanu, tratândŭ despre părţile de cuvêtŭ, asemnează fiă-căreia din ele câte unŭ capitolŭ specialŭ; numai participiului nu-i face acéstă onóre. Ba ceea ce e mai multŭ, la pag. 51 vorbindŭ despre verbŭ dice: „Verbulŭ latinŭ are două numere: singularŭ şi pluralŭ. Elŭ are trei modurĭ personale: indicativul, *subjonctivulŭ* şi imperativulŭ, şi *patru* nepersonale: infinitivulŭ, gerundiulŭ, supinulŭ şi *participiulŭ*.

Aşa déră la începutulŭ cărţii participiulŭ ocupă unŭ locŭ separatŭ ca parte independentă a vorbirii, ér pe la finele ei îşĭ perde acéstă calitate, nu se şcie prin ce împrejurare, şi devine numai unŭ *modŭ alŭ verbului.*

Nu-i acésta o confusiune? In faţa acestei antinomii rogŭ pe d. Şăineanu ca altă dată, înainte d'a începe vr'o discuţiune, sě se înţelégă mai ântêiu cu sine însuşĭ.

5.) Lipsa de claritate şi de precisiune în enunţarea regulelorŭ este manifestă mai pe fiă-care pagină a nouěi gramatice latine. Căutându a ilustra acest faptŭ printr'o seriă de exemple, 'mi-am atrasŭ asupră-mĭ grave acusaţiunĭ de naivitate, lipsă de bunŭ simţŭ, rea credinţă şi chiar de falsificare. Ce e dreptŭ, omulŭ cu bunŭ simţŭ înţelege adese-orĭ lucrulŭ, chiar când este exprimatŭ într'o formă confusă, dér autorulŭ uită, că gramatica sa nu este destinată pentru ómenĭ cunoscětorĭ, ci pentru frageda etate copilărescă, care în genere posede mai puţinŭ bunŭ simţŭ şi mai multă naivitate de câtŭ d-sa. Aşa bună-óră, când şcolarulŭ va ceti regula: „Declinaţiunea I are la nominativŭ *a* şi la genitivŭ *ae*", fără sě i-se spună apriatŭ, unde are *ae*, elŭ va forma dela *massa* genitivulŭ *maessae*, după analogia românescului *masă, mese.*

De asemenea învěţândŭ definiţiunea positivului: „Positivulŭ este adjectivulŭ însuşĭ", va primi o noţiune vagă şi nu'lŭ va putea distinge de celelalte două grade. Totŭ din punctŭ de vedere alŭ clarităţii şi precisi unii am condamnatŭ regulile despre *pater*, *imber*, *gratia*, *tribus*, precum şi cele relative la genulŭ substativelorŭ declinării a III, despre care autorulŭ dice la pag. 14: „masculine suntŭ cuvintele terminate în *or*, *os* şi *er*, femenine cele terminate în *o*, *as*, *es*, *is*, *x*, şi *us* (cu gen, *utis* séu *udis*), neutre cele în *e*, *l*, *n*, *ar*, şi *us* (cu gen. în *ŏris*, *ĕris*, şi *ŭris*.)

Am reprodusŭ esactŭ aceste cuvinte, pentru ca sě judece cetitorii mei purtarea d-lui Şăineanu, care mě acusă de falsificatorŭ, pentru că îndrăsnisem a afirma, că la formularea regulelorŭ genului pe de-o parte s'au omisŭ dintre masculine imparisilabile în *es*, pe de alta s'au numěratŭ fără distincţiune între femenine substantivele, alŭ cărorŭ nominativŭ singularŭ se termină în *o*, pe când dintre cele neutre se negligŭ nominativele în *a*, *c*, *t*. Şi autorulŭ spune, că a mai descoperitŭ falsurĭ de felulŭ acesta, dér de milă nu vrea sě le spună, ca sě nu mě sdrobéscă de totŭ sub povara argumentaţiunei sale.

Din aceste câte-va consideraţiunĭ orĭ-ce cunoscětorŭ se póte convinge, că regulele formulate de d. Şăineanu suntŭ confuse şi lipsite de precisiunea cerută unei cărţĭ menite a se pune în mâna şcolarilorŭ. Pentru ca copii sě se deprindă de timpuriu cu exactitatea şi claritatea, regulele trebuescŭ formulate într'o carte scolastică aşa, încâtŭ conţinêndŭ în ele totŭ ce e necesarŭ şi escludêndŭ totŭ ce e de prisosŭ, sě nu lase în spiritulŭ şcolarilorŭ nicĭ o nedumerire.

6) Sě trecemŭ acum la unele puncte, care suntŭ de natură a arunca cea mai întinsă lumină fiă asupra gradului de cultură filologică a d-lui Şăineanu, fiă asupra caracterului d-sale moralŭ în materiă de sciinţă.

Susţiném în critica mea şi susţinŭ şi acuma, că „semnificaţiunea cuvintelorŭ nu e nimerită totdéuna. Astfelŭ *laetor* (pag. 80 şi 115) nu însemnézá înveselescŭ, nicĭ *ubĭque* (pag. 24, 37, 138) pretutindenĭ, nicĭ *plerumque* fórte adesea, nicĭ *quoque* decâtŭ rareorĭ chiar, nicĭ *pugno* şi *dimico* luptŭ, nicĭ *appropin, quo* apropiu, nicĭ *super coenam* după cină, nicĭ *ubi* îndată, nicĭ *prepoziţiunile nu se potŭ traduce cu adverbe*, ca *cis* dincóce, *ultra* dincolo, *infra* josŭ, *extra* afară, nicĭ

greu răniţĭ. In districtulŭ Kum s'a proclamatŭ starea de asediu.

**Afacerea episcopilorŭ bulgarĭ în Macedonia.**

O telegramă din Constantinopolŭ spune, că nu e adevĕratŭ, cumcă Rusia a intervenitŭ prin o notă în afacerea episcopilorŭ bulgarĭ din Macedonia, dér primulŭ dragomnaŭ dela ambasada Rusiei a comunicatŭ marelui vizirŭ o notă a d-lui de Giers, ministru de esterne alŭ Rusiei, trimésă ambasadei, prin care dice, că beratele acordate episcopilorŭ bulgarĭ, trebuindŭ sĕ servéscă la întărirea unui guvernŭ nerecunoscutŭ, Rusia se simte ofensată şi crede, că e datoria ei sĕ se opună. La rêndu-i patriarchulŭ ecumenicŭ a cerutŭ Sultanului o audienţă, care i-a fostŭ refusată. A depusŭ însĕ la palatŭ unŭ memoriu, în care îşĭ reînoiesce obiecţiunile sale superióre şi cere, ca celŭ puţinŭ episcopii bulgarĭ sĕ fiă consideraţĭ ca schismaticĭ şi ca clerulŭ bulgarŭ din Macedonia sĕ pórte unŭ semnŭ deosebitŭ.

**Luptele din America.**

Din Buenos-Ayres sosescŭ mulţime de scirĭ despre luptele insurgenţilorŭ cu oştirile guvernului. Sub conducerea generalilorŭ Campos şi Arredontiv resculaţii au ocupatŭ tóte casarmele din Lavalle şi tóte magazinele de arme. Cincĭ batalióne de miliţiă regulată au trecutŭ pe partea rĕsculaţilorŭ, precum şi douĕ batalióne din garda civilă şi unŭ despărţĕmêntŭ de aprodĭ. Guvernulŭ are la disposiţiă încă mai multŭ de şépte batalióne de ostaşĭ. La 27 Iulie n. a fostŭ unŭ mare atacŭ între inimicĭ, în care s'au pustiitŭ multe edificii. Poporaţiunea părtinesce fórte multŭ pe insurgenţĭ, ba după unele scirĭ jumĕtate din miliţiă a trecutŭ în tabĕra contrară.

La 28 Iulie n. s'a întêmplatŭ o ciocnire sângerósă pe strade, în care cetele guvernului au fostŭ respinse cu marĭ perderĭ. Flotila încă a trecutŭ pe partea insurgenţilorŭ şi a bombardatŭ casarmele în carĭ staţionau armatele guvernului. S'a născutŭ apoi o luptă crâncenă între duşmanĭ şi în ataculŭ, ce l'au avutŭ la 28 Iulie n. lângă Chingo, oştirile din Guatemala au perdutŭ 600 de ómenĭ, ér perderile armatei din San-Salvador se urcă la 87 de ómenĭ şi doi oficerĭ.

Totŭ din Buenos-Ayres se scrie, că între cetele guvernului şi insurgenţĭ s'a întêmplatŭ în aceeaşĭ di o luptă în care au cădutŭ 1000 de morţĭ şi răniţĭ. Insurgenţii învingĕtorĭ, ajutaţĭ şi de flotilă, au bombardatŭ palatulŭ şi casarmele şi apoi au încheiatŭ unŭ armistiţiu de 24 óre. Bursele, băncile şi prăvăliile suntŭ încă închise. E temere, că revoluţia va lua dimensiunĭ.

---

# SCIRILE ĐILEI.

**Nouă societate montană în Zĕrnescĭ.** Sub firma „*Orientulŭ*“ s'a constituitŭ în Zêrnescĭ o societate montană, cu scopŭ de a face scrutărĭ pe teritoriele comitatelorŭ Făgăraşŭ şi Braşovŭ. Membrii întemeiătorĭ ai acestei societăţĭ suntŭ următorii d-nĭ: Alesandru Danciu, directorŭ şi proprietarŭ de mine în Buciumŭ-Cerbŭ; Simeonŭ T. Ianculescu, notarŭ în Poiana Mĕrului; Dr. Iancu Meţianu, mare proprietarŭ în Zêrnescĭ; Iosifŭ Puşcariu, advocatŭ şi proprietarŭ în Braşovŭ; Ioanŭ B. Comşa, neguţătorŭ în Zêrnescĭ; Iordanŭ I. Munteanu, asesorŭ la scaunulŭ orf. com. în Braşovŭ; Teodorŭ Vulsanŭ, proprietarŭ în Zêrnescĭ; Simeonŭ Damianŭ, advocatŭ şi proprietarŭ în Braşovŭ; Traianŭ Meţianŭ, Protopopŭ gr. or. în Zêrnescĭ; Stefanŭ Necşea, pretorŭ cerc. în Branŭ; Valeriu Bologa, director de bancă în Braşovŭ; Ioanŭ Bădilă, jude reg. în Sibiiu; Dr. Ioanŭ Moga, fisicŭ comit. în Sibiiu; George Dima, profesorŭ în Sibiiu; Nicolae Petra-Petrescu, funcţionarŭ de bancă în Braşovŭ; Dumitru I. Munteanu, espeditorŭ şi proprietarŭ în Braşovŭ. Directorŭ alŭ acestei societăţĭ este d-lŭ Al. Danciu. Capitalulŭ societăţii este împărţitŭ în 128 parţĭ, avêndŭ a se plăti atâtŭ din partea actualilorŭ membri ai Consorţiului, câtŭ şi din partea succesorilorŭ lorŭ câte o cotisaţiune lunară de 3 fl. pentru fiă-care parte. Aceste contribuirĭ au începutŭ a se face din 1 Iunie n. c.

Felicitămŭ pe membrii noului consorţiu pentru acéstă întreprindere şi le dorimŭ succese!

***

**Societatea pressei din Bucurescĭ.** Sâmbătă séra a fostŭ o nouă întrunire a diariştilorŭ în sala băilorŭ Eforiei, spune „România.“ La ordinea dilei era alegerea comitetului societăţii pressei. După o discuţiune, la care au luatŭ parte mai mulţĭ confraţĭ, s'a hotărîtŭ ca sĕ fiă consideraţĭ ca membrii activĭ toţĭ diariştii câţĭ se găsiau faţă, precum şi aceia, carĭ au aderatŭ la totŭ ce se va face in scopulŭ constituirei societăţii. Intre aceştĭ din urmă suntŭ d-nii: A. Laurianŭ, I. G. Bibiçescu, M. Minovicĭ, N. Filipescu, Gr. Ventura, Cazzavillanŭ, Nicoleanu.

După aceea s'a procedatŭ la votarea comitetului şi au fostŭ aleşĭ d-nii: G. Bibescu, D. A. Laurianŭ, Fr. Damé, C. C. Bacalbaşa, Dimitrie Roco, Ionescu-Gionŭ, Dionisie Mironŭ, C. Stefănescu. Pentru alŭ noulea membru a fostŭ balotagiu. Procedându-se la a doua votare, a întrunitŭ d. N. Ghiţescu 15 voturĭ şi d. N. Filipescu 14. Adunarea a hotărîtŭ ca alegerea membrului alŭ nouĕlea sĕ se facă în cea dintâiu adunare generală, ce se va ţiné în luna Augustŭ.

**De-ale justiţiei.** Ministrulŭ ung. de justiţiă, la întrebarea făcută de unŭ tribunalŭ din patriă, a datŭ o ordinaţiune circulară de cuprinsulŭ, că în privinţa esecutării sentinţelorŭ în cause civile între Ungaria şi Germania nu mai esistă reciprocitate, şi decĭ nicĭ mobiliile debitorului dinăuntru nu se mai estradau la massa de concursŭ deschisă de datornicului esternŭ în Germania.

***

**De-ale armatei române.** „Timpulŭ“ scrie: D-lŭ generalŭ Vlădescu, ministrulŭ de rĕsboiu, pregătesce pentru sesiunea de tómnă a Corpurilorŭ legiuitóre următórele importante proiecte de legĭ: Mai ântêiu unŭ proiectŭ de lege modificatorŭ alŭ legei pentru recrutare restrîngêndŭ întru cât-va latitudinea ce se acordă pentru scutirĭ şi dispense. Apoi o lege organisătóre pentru flotila nóstră. După acéstă lege, flotila se va împărţi în douĕ divisiunĭ: o flotilă Danubiană şi altă flotilă pentru apĕrarea cóstelorŭ ţĕrei pe mare. In fine unŭ altŭ proiectŭ de lege privitorŭ la arsenalulŭ flotilei, care va trece sub directa conducere a ministerului de rĕsboiu. Se scie că până acum arsenalulŭ cade sub directa conducere a comandantului flotilei.

***

**Din armată.** E numitŭ capelanŭ mitarŭ cl. 2-a în reservă: Pompiliu *Predoviciu*, preotŭ gr. or. alŭ archidiecesei Ardélului. E ataşatŭ la comisiunea de administrare a batalionului 3 din reg. 39 de infanteriă: locotenentulŭ comptabilŭ Mihailŭ *Puşcaşŭ*.

***

**Regina României** a trecutŭ erĭ cu trenulŭ acceleratŭ obicĭnuitŭ pe la Braşovŭ, mergêndŭ către Neuwied, însoţită de douĕ dame de onóre şi de generalŭ Greceanŭ.

***

**Secerişulŭ în comit. Alba de josŭ** s'a terminatŭ şi e atâtŭ cantitativŭ câtŭ şi calitativŭ mai bunŭ decâtŭ mijlociu. Fórte abundantŭ a fostŭ strênsulŭ fênului.

***

**Hirotonire.** „Tel. Rom.“ spune, că în decursulŭ sĕptĕmânei trecute s'au hirotonitŭ întru presbiterĭ: Vasiliu *Stănescu* alesŭ parochŭ în Grindŭ-Cristurŭ (tract. Turdei); Gavrilŭ *Goronŭ*, în Muncelŭ (tractulŭ Deşului); Gavrilŭ *Simedrea* în Zdrapţĭ (tractulŭ Zarandŭ); Teodorŭ *Simedrea* în Prihodiste-Tătărescĭ (tractulŭ Zarandŭ); Dumitru *Munteanŭ* în Finoiu (tractulŭ Cluşului); Nicolau *Solomonŭ* în Porumbaculŭ sup. rĕsărit. (tractulŭ Avrigŭ); Vasiliu *Crişanŭ*, în Murĕşŭ-Decia (tractulŭ Turda) şi Ioanŭ *Banŭ* în Ermea- săséscă (tractulŭ Têrnavei superióre.)

***

**Lucrătorĭ de câmpŭ ardelenĭ** în mare numĕrŭ au fostŭ duşĭ în România, pentru secerişŭ, care în anulŭ acesta e fórte abundantŭ şi decĭ e mare nevoiă de braţe.

***

**Esposiţiă de vite.** In Cluşiu se facŭ pregătirĭ pentru esposiţia de vite de prăsilă, ce se va deschide la finele lunei Augustŭ. Ministrulŭ de agricultură are de gândŭ sĕ cumpere pentru statŭ câţĭva din taurii şi epele espuse.

***

**Furtŭ din biserică.** Din biserica din Mon s'au furatŭ următórele obiecte: unŭ pocalŭ de argintŭ cu inscripţiune cirilă şi cu anulŭ 1791, o stea de argintŭ, o lingură de argintŭ, unŭ brêu cu copcii de argintŭ.

***

**Focŭ.** In comuna Veştemŭ au arsŭ patru şurĭ pline şi una gólă, precum şi mai multe şopróne; a peritŭ în flacărĭ şi unŭ taurŭ alŭ comunei. In Cristianŭ au arsŭ douĕ şurĭ.

***

**Omorŭ.** Ţĕranulŭ Neculae Nicóră din Apoldulŭ micŭ şi-a omorîtŭ nevasta, probabilŭ înt'unŭ accesŭ de nebuniă. — In păduricea oraşului Pesta a fostŭ găsitŭ omorîtŭ unŭ lucrătorŭ. E bănuitŭ d'a fi sĕvêrşitŭ crima unŭ amicŭ alŭ ucisului, care a şi fostŭ arestatŭ.

***

**Postulŭ de medicŭ** alŭ oraşului Ocna-Sibiului cu magistratŭ regulatŭ e de ocupatŭ. Petiţiile se adreséză până la 20 Augustŭ n. primarului oraşului.

***

**Postŭ de magistru postalŭ** e de ocupatŭ în Ilefalva, comit. Trei-scaune. Léfa anuală 180 fl., cheltuelĭ de cancelariă 40 fl., de distribuire 15 fl. Petiţiile se adreséză la direcţia poştală din Sibiiu.

***

**Fabrică de maşinĭ agricole** vrea sĕ înfiinţeze în Cluşiu unŭ fabricantŭ din Württemberg. Fabricantulŭ va înfăţişa la esposiţiunea din Augustŭ câteva maşinĭ.

***

**Petrecere de jocŭ.** Măestrii cojocarĭ din Lugoşiu, din incidentulŭ serbărei patronului lorŭ „Sft. Ilie“, vorŭ arangia o petrecere de jocŭ Vinerĭ în 1 Augustŭ (Sft. Ilie) n. c. Inceputulŭ la 8 óre séra. Preţulŭ întrărei de familiă 1 fl. 20 cr., de persónă 50 cr. Venitulŭ curatŭ e destinatŭ pentru o flamură, ce se va procura pe séma bisericii gr. or. rom. din Lugoşiu. Ofertele se vorŭ chita pe cale diaristică!

---

## Corespondenţa „Gaz. Trans.“

*Beiuşŭ*, 26 Iulie n. c.

In cerculŭ Beiuşului în restimpŭ de cincĭ lunĭ s'au întêmplatŭ cincĭ casurĭ de sinucidere, şi trei de ucidere; anume:

---

*mentior* itus sum, iri, nu însemnéză menţionezŭ, pomenescŭ“.

Pe lângă acestea aş mai puté adăoga şi alte absurdităţĭ, întêlnite mai în urmă în lăudatulŭ dicţionarŭ, ca *signo* străbatŭ, *quisquis* fiă-care (pag. 133), *utor* folosescŭ (pag. 133), *confido* încredŭ (pag. 133), *sorix-icis* pe care d-lŭ Şăineanu îlŭ ia dreptŭ *şorece*, pe când în realitate e bufniţă, *servo-are* servescŭ, unde d-sa în găsirea sensului a aplicatŭ éraşĭ ca şi la *mentior* metoda sa particulară semasiologică.

In faţa observaţiunilorŭ de mai susŭ, pe care le credeam suficiente a atrage atenţiunea d-lui Şăineanu asupra gravităţii unorŭ greşelĭ aşa de bătătóre la ochĭ, ilustrulŭ filologŭ, spre marea mea mirare, simţindu-se nedumeritŭ alérgă la dicţionarulŭ lui Freund, unde citesce:

**Undique** (cit. ubîque) *en quelque lieu que ce soit, partout*; **Plerumque,** *la plupart du temps, le plus souvent*; **ubi,** *lorsque, aussitôt* **que,** *dès* **que; ultra** *adv. et prép., adv. au delà, par dela*; *prep. au dela de*“ şi apoi esclamă:

„Se póte o ignoranţă, care sĕ se rĕsfeţe cu mai multă semeţiă şi neruşinare?“

Ce trebue sĕ judecămŭ despre caracterulŭ moralŭ alŭ unui omŭ, care, după ce sóte din discuţiune vorbele *laetor*, *quoque*, *pugno*, *dimico*, *appropinquo*, *super coenam*, şi celebrulŭ *mentior*, menţionezŭ, asupra semificaţiunii cărora pare edificatŭ, se servesce de asemenea expresiunĭ insolente?

Dér sĕ examinămŭ puţinţelŭ şi citaţiunile din Freund. Atuncĭ ne vomŭ forma o ideiă exactŭ de valórea d-sale filologică.

*a) Ubîque.* Mai înainte de tóte trebue sĕ constatămŭ pe de-oparte o reproducere infidelă, o denaturare a textului din dicţionarulŭ lui Freund, pe de altă parte o confusiune, ce face d. Şăineanu între vorbele latine *ubîque* şi *ubĭque*, séu precum scriu alţii, *ubique*), care au semificaţiunĭ *fundamentalŭ deosebite*, In gramatica ce ne preocupă, nu întêlnimŭ nicĭ-odată *ubîque*, ci se găsesce numai vorba *ubĭque* şi anume la pag. 24, 37, 138, totŭ-déuna cu însemnarea *pretutindenĭ*, ceea ce e absolutŭ falsŭ.

Étă cum se cetesce *esactŭ* acéstă vorbă în Freund pag. 858 Vol. 4:

**Ubîque,** *wo immer es ist, wo nur immer überall.*

Şi mai josŭ: *verschieden hiervon ist* **ubique** *fuer* **et ubi.** Pe românesce: *Ubîque*, orĭ în ce locŭ, orĭ unde, pretutindenĭ. **Deosbitŭ de acesta este ubique întrebuinţatŭ în locŭ de et ubi:** (= şi unde şi când, şi îndată ce, vedĭ şi Quicherat 1232 şi Forcellini, Lexicon totius latinitatis).

Constatŭ prin urmare încă odată, că d. Şăineanu, pentru ca sĕ aibă ce replica, a denaturatŭ textulŭ dicţionarului lui Freund şi că a făcutŭ confusiune între douĕ vorbe fórte diferite atâtŭ prin semnificare câtŭ şi prin cantitate, că a comisŭ cu unŭ cuvêntŭ unŭ qui-pro-quo nepermisŭ unui filologŭ. Acéstă confusiune este séu voită séu provenită din nesciinţă: décă e voită, atuncĭ e condamnabilă din punctŭ de vedere alŭ moralei, décă e produsulŭ nesciinţei, atuncĭ e de iertatŭ, dér rĕmâne unŭ simptonŭ tristŭ şi îngrijitorŭ.

*b) Plerumque* nu însemnéză *fórte adesea*, pentru care latinulŭ are expresiunea *saepissime*, şi dovadă despre acésta este însăşĭ citaţiunea din Freund: *la plupart du temps*, *le plus souvent*, pe care d. Şăineanu n'o înţelege şi confundă expresiunile francese *la plupart du temps*, *le plus souvent* cu *très souvent* séu *assez souvent*. *Plerumque* însĕ formatŭ de la plerique: major pars, maioritate, însemnéză, precum se vede şi din traducerea francesă, *de cele mai multe-orĭ* séu *în cea mai mare parte*, indicândŭ o cantitate óre-care mai mare decâtŭ jumĕtatea unui numĕrŭ determinatŭ. D. filologŭ Şăineanu este datorŭ sĕ cunóscă nuanţa de însemnare din expresiunile *fórte adesea*, *très souvent*, şi *de cele mai multe-orĭ*, *la plupart du temps*, *le plus souvent*, dintre *saepissime* şi *plerumque*, pe care latinulŭ nicĭodată nu le confundă. Unŭ exemplu póte lămuri mai bine acéstă nuanţă: „Partus maturescunt aut septem nonnunquam aut *plerumque* novem lunae cursibus,“ unde sub *plerumque* se înţelege în maioritatea casurilorŭ. D. Şăineanu, care se ocupă aşa de multŭ cu limba română, e datorŭ sĕ scie diferinţa dintre aceste douĕ exemple: „Am vĕdutŭ fórte adesea sórele rĕsărindŭ“, şi „Am vĕdutŭ fórte adesea sórele rĕsărindŭ de 20 de orĭ, de cele mai multe orĭ pe mare.“ Constatŭ, că d. Şăineanu n'a surprinsŭ acéstă distincţiune nicĭ în vorbele latine, nicĭ în cele franceze, dér a acuza de ignoranţă şi de neruşinare pe cei ce'i atragŭ atenţiunea asupra ei, se pricepe de minune.

*c) Ubi.* Aci se dă de golŭ şi mai multŭ superficialitatea cunoscinţelorŭ ilustrului filologŭ pe terenulŭ limbei franceze. Intr'adevĕrŭ mĕ prinde uimire, cum d-sa după-ce citéză din Freund: „*ubi* **lorsque,** *aussitôt* **que,** *dès* **que,** se mai obstinéză a afirma, că *ubi* însemnéză *îndată*.

Nu aş fi credutŭ pentru tótă lumea pe unŭ profesorŭ de filologiă capabilŭ sĕ facă o confusiune aşa de babilonică între unŭ adverbŭ şi o conjuncţiune. Nu aş fi credută, că póte exista la noi în ţéră unŭ omŭ cu cultură, care sĕ traducă vorba *îndată* cu conjuncţiunile franceze *lorsque*, *aussitôt que*, *dès que*, care

In 4 Martie n. c. ţĕranulŭ Simeonŭ Nistorŭ din comuna Budurésa, îmbătându-se, întru atâta a păruitŭ pe conlocuitorulŭ sĕu Toma Casa, în câtŭ acesta a doua ḑi a rĕposatŭ, ér Simeonŭ Nistorŭ, datŭ fiindŭ pe mâna justiţiei, s'a spênḑuratŭ în arestulŭ din Beiuşŭ.

In 13 Martie s'a spênḑuratŭ Georgiu Haidu, în 16 evreulŭ Lazar Weiss; în 26 Iunie Vasiliu Buha şi Ioanŭ Toma din Seudŭ, mergêndŭ beţĭ la lucru, au bătutŭ pe Stefanŭ Marcu din Jenerişulŭ micŭ, aprópe de comuna Poiola, întru atâta, încâtŭ acesta peste o oră a muritŭ lăsândŭ după sine o vĕduvă şi doi orfanĭ; făptuitorii au fostŭ aduşĭ dela lucru şi daţĭ în mâna justiţiei.

In 11 Iuliu s'a găsitŭ mórtă o femeă cu numele Anisia, lângă drumulŭ ţĕrei între Beiuşŭ şi Sân-Mărtinŭ, străpunsă cu cósa în pântece şi la gâtŭ, cósa frântă în trei bucăţĭ; femeea, după cum s'a adeveritŭ, a fostŭ din Sohodolŭ-Lazuri; ea n'a locuitŭ cu bărbatulŭ deja de doi anĭ; ucigaşulŭ, precum se dă cu socotéla, este Ioanŭ Gavrişŭ din Cabeştĭ, amoresulŭ ei, care deja se află închisŭ.

In 17 Iulie diminéţa la 8 óre s'a spênḑuratŭ Elena Maghiar gr. cat. de 23 anĭ, soţia curelarului Ioanŭ Rajt rom. cat. din Beiuşŭ.

In 21 Iulie s'a găsitŭ spênḑurată Reveica, vĕduva lui Gavrilă Mocioranŭ, din comuna Beiuşele.

Avisŭ celorŭ dedaţĭ cu droşdiele Evreilorŭ, sĕ se ferescă de beţiă, éră părinţilorŭ sĕ-şĭ crescă copiiĭ de micĭ în frica lui Dumneḑeu, căcĭ precum va fi crescerea lorŭ, aşa va fi şi viéţa şi mórtea acelora. *x.*

## Intêmpinare.

**(In causa gimnasiului din Beiuşŭ.)**

Neavêndŭ pănă acuma nicĭ unŭ amestecŭ în discusiunile din ḑiaristica română asupra situaţiunei nesuportabile a gimnasiului din Beiuşŭ, nu aflu oportunŭ a mĕ dimite de astă-dată în apreţiarea meritoriă a raportului publicatŭ în „Gazeta Transilvaniei“ din 10 (22) Iuliu a. c. cu iniţialele L. M., reprodusŭ şi de „Tribuna“ în nr. 156, ci păstrândŭ pănă la unŭ timpŭ discreţiunea impusă de împregiurărĭ, mĕ restrîngŭ a rĕspunde, încâtŭ pentru persóna mea, la recriminaţiunile cuprinse în alineatulŭ alŭ patrulea dela fine, unde se ḑice: „S'a sciutŭ prea bine, care au fostŭ aceia, carĭ s'au întorsŭ cu învinuirile lorŭ contra bunului archiereu“ — şi „că tocmai aceia... în timpurile mai bĕtrâne — neprovocaţĭ de nimenĭ şi între împrejurările cele mai favorabile—au făcutŭ oferte marinimóse (în alineatulŭ alŭ 2-lea dela fine mai bine caracterisate „ruşinóse“), „ca gimnasiulŭ sĕ trécă în posesiunea statului, şi au oferitŭ ca limbă de propunere limba maghiară“.

In totŭ decursulŭ desbaterilorŭ ḑiaristice referitóre la causa gimnasiului din Beiuşŭ, nisce persóne de posiţiune înaltă de aci, simţindu-se óre'şĭ cum atinse, umblau în ruptulŭ capului sĕ afle cine e autorulŭ apelurilorŭ şi alŭ deselorŭ corespondenţe referitóre la acelaşĭ obiectŭ şi la altele secundare, şi în fine cineva a mersŭ aşa departe, că fără nicĭ o probă plausibilă, nu s'a sfiitŭ a mistifica şi a induce pe Prea Sânţitulŭ Episcopŭ sĕ crédă, că eu cu Magn. d-nŭ Prepositŭ capitularŭ Teodorŭ Kövari şi încă cu unŭ al treilea d-nŭ secular d'abia la începutulŭ carierei sale publice, amŭ fi autorii comunicărilorŭ respective din ḑiare, carĭ amŭ fi făcutŭ nu sciu ce comploturĭ cu scopurĭ perverse.

Când a eşitŭ la lumină, că nu e mai multŭ vorbă de şoptirĭ, ghicirĭ şi suspiţionărĭ îndatinate în astfelŭ de casurĭ, am datŭ Magn. d-nŭ Prepositŭ dechiaraţiunea ce urméză, carea credŭ, că a ajunsŭ în mânile Prea Sânţiei Sale D-lui Episcopŭ, şi care o susţinŭ supunêndu-mĕ consecinţelorŭ, orĭ-care vorŭ fi.

Écă dechiaraţiunea:

„Subscrisulŭ, liberŭ de orĭ-ce presiune, condusŭ numai de interesulŭ adevĕrului, declarŭ în consciinţa sufletului, că cu scirea, séu chiar participarea mea Magnificulŭ domnŭ Teodorŭ Kövari, Prepositŭ capitularŭ, nu a sfătuitŭ, îndemnatŭ, séu încuragiatŭ pe nimenĭ, şi aşa nicĭ pe mine, fiă directŭ, séu indirectŭ, la înscenarea şi continuarea desbaterilorŭ din ḑiaristica română relative la grava situaţiune a gimnasiului din Beiuşŭ. Declarŭ categoricŭ, că nu am cunoscinţă, că Magnificenţa Sa sĕ fi scrisŭ, orĭ mijlocitŭ corespondenţe, séu sĕ fi supeditatŭ cuiva date relative la cestiunea agitată, orĭ la persónele atinse în foculŭ desbaterilorŭ ḑiaristice, séu sĕ fi făcutŭ comploturĭ de orĭ-ce natură la casa sa, séu aiurea.

Insinuaţiunea, că eu aşĭ fi scriitorulŭ, orĭ mijlocitorulŭ corespondenţelorŭ cestionate, fiă singurŭ, orĭ în conlucrare cu Magn. domnŭ Prepositŭ, séu şi cu orĭ-cine altulŭ, şi că m'aşĭ fi fălitŭ undeva cu conlucrarea Magnificenţei Sale şi a altui Domnŭ, o considerŭ de calumniă rĕutăciósă, înscenată spre a abate atenţiunea celorŭ competenţĭ dela gravitatea causei desbătute în ḑiaristica română, cu viuă interesare, déra după a mea modestă părere cu puţină cruţare a persónelorŭ.

Pe insinuatorulŭ, séu pe insinuatorii respectivĭ, presupunêndu-i bărbaţĭ de posiţiune socială convenientă, îĭ dechiarŭ de calumniatorĭ rĕutăcioşĭ, pănă ce nu vorŭ fi în stare a produce mărturii neesceptionabile înaintea unui juriu compusŭ în regulă din bărbaţĭ conscienţioşĭ, ca representanţĭ ai mei, şi ai insinuatorilorŭ, de sine înţelegêndu-se, că ceştĭ din urmă sĕ-mĭ fiă numiţĭ.

Reservândŭ-mĭ dreptulŭ, ca la timpŭ oportunŭ, sĕ potŭ păşi şi pe altă cale în contra insinuatorilorŭ, împuternicescŭ pe Magn. Domnŭ Prepositŭ, sĕ pótă face usŭ de acéstă declaraţiune pe cale publică orĭ privată, şi observŭ deodată, că Magnificenţa Sa în contactulŭ sĕu cu mine atâtŭ oficiosŭ, câtŭ şi privatŭ, totdéuna s'a esprimatŭ despre înalta persónă a Ilustrităţii Sale Preasânţitului Domnŭ Episcopŭ diecesanŭ cu reverinţa cuvenită, ba nu de puţine orĭ cu rară însufleţire înălţândŭ munificenţa înaltă a aceluiaşĭ către diecesa şi printr'ênsa către multŭ cercata sa naţiune.

Oradea-mare, 11 Iuliu 1890.

**Teodorŭ Roşiu,**
prof. emerit., vice-preşedinte şi referinte ordinarŭ la Esactoratulŭ diecesanŭ.

La acéstă dechiaraţiune n'ar trebui sĕ adaugŭ nimicŭ, pentru-că *„asserenti incumbit demonstratio“*, déră totuşĭ pentru ulterióra chiarificare vinŭ a mărturisi, că cu cea mai adêncă părere de rĕu, de când m'am mutatŭ dela Beiuşŭ n'am mai scrisŭ, nicĭ n'am trimisŭ la ḑiare nicĭ o împărtăşire, orĭ de ce natură, afară de o simplă introducere la publicarea programului gimnasialŭ dela Beiuşŭ de pe anulŭ trecutŭ în „Tribuna“, când am reflectatŭ, sĕ se abstină dela orĭ-ce critică, ca sĕ nu se îngreueze situaţiunea respectivilorŭ.

Am mai fostŭ eu suspiţionatŭ pentru nisce corespondenţe eşite în „Tribuna“ sub domnia lui Caşolţanŭ, pentru care unulŭ dintre cercătorii autorilorŭ de astăḑĭ se descărcă asupra mea pănă chiar la Prea Sf. Sa Episcopulŭ, precum credŭ, déră cu timpulŭ s'a convinsŭ şi acela despre contrariu. Sperŭ, că şi în casulŭ de faţă, în care însĕ corespondenţele suntŭ conduse de interese vitalĭ românescĭ, autorulŭ îşĭ va descoperi numele la timpŭ oportunŭ, şi se va face lumină. Onoratele redacţiunĭ suntŭ împuternicite, ba chiar rugate, ca sĕ arete fără reservă, de au căpĕtatŭ ceva dela mine.

Cu tóte acestea, am şi eu unŭ pĕcatŭ cu privire la discuţiunile desŭ memorate, şi acela este, că de câte-orĭ mi-se imputa, cu cale fără cale, că le-aşĭ fi scrisŭ séu mijlocitŭ eu, totdéuna rĕspundeamŭ şi rĕspundŭ totŭ aşa şi astăḑĭ: „îmĭ pare rĕu, că nu le-am scrisŭ, nicĭ mijlocitŭ, pentru-că abstragêndŭ dela atacurile personalĭ purcese din fervórea disputelorŭ, consimţescŭ cu spiritulŭ şi cu tendinţa lorŭ, care după mine nu póte fi alta, decâtŭ, ca sĕ se afle unŭ espedientŭ, spre a relua firulŭ de pertractare cu cei dela putere, ca sĕ putemŭ reîntra în statulŭ *„quo ante“*, séu în casulŭ celŭ mai rĕu sĕ câştigămŭ moderarea acelei ordinaţiunĭ drastice, după care în limba română sĕ póte propune „numai când vorŭ pretinde interesele didactice“ (d-lŭ L. M. a omisŭ din citaţiunea clausulei lăudate cuvênţelulŭ *„numai“*).

Mai nainte prin forţa împrejurărilorŭ — nu a celorŭ mai favorabile — era în deajunsŭ provĕḑutŭ pentru învĕţarea limbei maghiare propunêndu-se istoria şi geografia în tóte clasele, éră limba maghiară din a treia clasă începêndŭ din texturĭ maghiare, ba tinerii de acéstă limbă învĕţau şi rĕspundeau din tóte obiectele în limba lorŭ. Acéstă observaţiune cu ceea ce urméză, nu se ţine strînsŭ de obiectulŭ învinuirilorŭ, la care rĕspundŭ, déră le aducŭ pentru clarificare trecêndŭ apoi la învinuirea a doua, de natură mai gravă.

N'am tăinuitŭ nicĭ-odată părerea mea individuală, că n'avemŭ sĕ punemŭ sinodulŭ în primulŭ planŭ, şi acestei părerĭ i-am datŭ expresiune în conferinţa ţinută în Oradea-mare în decursulŭ consistoriului plenarŭ, propunêndŭ sĕ ceremŭ iniţiarea paşilorŭ necesarĭ spre vindecarea rĕului 1) la ministrulŭ mai bine informatŭ, 2) la consiliulŭ ministerialŭ, 3) la dietă, şi în fine 4) la tronulŭ regalŭ. Dela cele trei forurĭ prime nu spera nimenĭ resolvarea favorabilă a causei între împrejurările presente, éră a încerca apropierea de forulŭ ultimŭ nu era curagiu, temêndu-se toţĭ, că nicĭ nu se va puté esopera întrare, la ce am observatŭ, că noi trebue sĕ batemŭ tóte căile deschise, ca sĕ scie lumea, că numai în urma urmelorŭ ne-amŭ supusŭ forţei după ḑisa grecéscă: *εἶκε τῇ βίᾳ*. In conferinţă a devenitŭ prevalentă opiniunea a se cere sinodŭ, a bună sémă în speranţă, că ómenii mai bine orientaţi şi mai calmĭ vorŭ sci afla vr'unŭ modŭ spre a eşi din impasŭ, şi d-lŭ Gavrilŭ Lazarŭ a şi pledatŭ în consistoriu pentru sinodŭ în terminii cei mai aleşĭ şi cu atâta moderaţiune, că a frapatŭ şi pe aceia, carĭ pe preoţii aşa numiţĭ conferenţiarĭ îi considerau de revoltanţĭ.

(Va urma.) **Teodorŭ Roşiu.**

---

însemnéză precum se învéţă în scólele elementare: când, *îndată* ce. Şi este enormă deosebirea, mai alesŭ pentru unŭ filologŭ, între vorba *îndată* (statim, mox, fr. bientôt) şi între conjuncţiunea *îndată ce (ubi).*

d) *Ultra* este cunoscutŭ în gramatica d-lui Şăinénu numai ca preposiţiune şi numĕratŭ la pag. 48 între preposiţiunile, care cerŭ acusativulŭ cu însemnarea de adverbŭ *dincolo* în locŭ de *dincolo de*, de asemenea şi *infra* cu însemnarea adverbială *josŭ*, ceea ce este éraşĭ absolutŭ falsŭ. Nicĭ *ultra fossam* nu se póte traducn cu *dincolo grópă*, nicĭ *infra solem et sidera*: *josŭ sórele şi stelele.* Décă d. Şăineanu nu póte traduce expresiunea francesă *audelà de*, cu care se traduce preposiţiunea *ultra*, pentru-ce nu rĕsfoesce celŭ puţinŭ gramatica lui Bădilescu, unde va găsi o traducere multŭ mai corectă?

Şi tóte aceste absurdităţĭ copilărescĭ le debitéză, după ce ne mărturisesce, că d-sa de 10 anĭ necontenitŭ lucréză pe terenulŭ limbisticŭ. Ilŭ credŭ din tótă inima şi măcarŭ că d-sa îmĭ impută perfidiă şi rea credinţă, eu din parte-mĭ am convingerea deplină, că susţine asemenea lucrurĭ cu cea mai perfectă bună credinţă, în nesciinţă.

(Va urma). **N. Barbu.**

## Convocatorŭ.

P. T. domnĭ societarĭ din consorţulŭ **„Orientulŭ“** în Zêrnescĭ se convócă prin acésta la I-ma conferinţă de societate pe **10 Augustŭ a. c. nou la 3 óre d. a.** *în Braşovŭ, otelulŭ Bucurescĭ, chilia Nr. 1.* pentru:

I. Constituirea conferenţei.

II. Raportulŭ direcţiunei.

III. Censurarea raţiociniilorŭ singuraticilorŭ societarĭ şi liquidarea speselorŭ de pănă acum.

IV. Statorirea modalităţii de scrutare şi esploatare, şi

V. Pertractarea altorŭ propunerĭ întrate dela societarĭ, orĭ mandatorii acestora.

*Buciumŭ*, în 26 Iuliu 1890.

***Ales, Danciu,***
directore interim.

## TELEGRAMELE „GAZ. TRANS“.

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta.)

**Viena**, 30 Iulie. „Fremdenblatt“ ḑice, că scirea cumcă principele Ferdinand alŭ Bulgariei a pusŭ guvernului bulgarŭ ca condiţiune a întórcerei sale, sĕ consimţă a primi oficerĭ austro-ungarĭ în armata bulgară, e cu totulŭ născocită.

**Buenos-Ayres**, 30 Iulie. Revoluţia e înăbuşită. Preşedintele şi guvernulŭ împartŭ éraşĭ poruncile lorŭ.

**Constantinopolŭ**, 30 Iulie. Depeşile constată isbucnirea colerei în Mecca. Dintre 13 bolnavĭ, 9 au muritŭ.

## DIVERSE.

**Sănĕtatea omului şi maşina de cusutŭ.** Cu ocasia conferinţelorŭ internaţionale, ce s'au ţinutŭ la Berlinŭ pentru a resolva cestiunea lucrătorilorŭ, doctorulŭ Hensgen a atrasŭ atenţiunea celorŭ în dreptŭ asupra întrebuinţărei maşinei de cusutŭ, care strică fórte multŭ sănĕtatea atâtŭ a bărbaţilorŭ, câtŭ şi a femeilorŭ, carĭ lucréză cu ea. Cu date câştigate prin lunga sa esperienţă, elŭ a arătatŭ într'unŭ articolŭ de revistă cum femeile, carĭ lucréză cu maşina, suntŭ bolnăviciόse, nascŭ copii mai puţinĭ şi mai slabĭ ca celelalte, după cum a arătatŭ şi aceea, câtŭ de multŭ acestŭ felŭ de ocupaţiune împiedecă circulaţia sângelui, face pe omŭ sĕ-şĭ pérdă pofta de mâncare şi sĕ ajungă cu timpulŭ anemicŭ. Interesantă este mai alesŭ statistica în care se arată, cum fete vesele şi sănĕtóse, devenindŭ cusĕtorese, cu timpulŭ devinŭ nervóse pănă la isteriă. Elŭ a propusŭ deci şi rugatŭ congresulŭ sĕ ia mĕsurĭ şi pentru reglementarea lucrării cu maşina de cusutŭ.

**Sĕrutare pedepsită.** Lucrulŭ este adevĕratŭ. In Montreal, o tînĕră părechе logodită eşi la plimbare în parculŭ oraşului. Tinerii amoresaţĭ s'au aşeḑatŭ pe o bancă mai de-alăturĭ şi în decursulŭ conversaţiei şĭ-au datŭ o sĕrutare tocmai când unŭ poliţaiu apărŭ dinaintea lorŭ. Acesta a protestatŭ energicŭ în contra sĕrutărei şi-i declară de arestaţĭ, pentru purtarea lorŭ necuviinciósă. Ei au şi fostŭ închişĭ şi numai după câteva óre au fostŭ puşĭ pe piciorŭ liberŭ. Au fostŭ citaţĭ apoi înaintea judelui Montigni. Tînĕrulŭ s'a presentatŭ dér fata nu, căcĭ casulŭ acesta o făcŭ bolnavă. Inţeleptulŭ jude a pedepsitŭ pe Gordon — căcĭ aşa se chiăma tînĕrulŭ — cu 15, ér pe fată cu 10 dolarĭ.

**Arderea cadavrelorŭ în Anglia.** Scirĭ sosite din Londra spunŭ, că arderea cadavrelorŭ se va întroduce şi în Anglia. In ḑilele acestea s'a ţinutŭ o adunare bisericéscă anglicană, care s'a ocupatŭ cu cestiunea reformei înmormêntărilorŭ, şi la care a presidatŭ episcopulŭ Barry. In vorbirea sa de deschidere, episcopulŭ Barry a pledatŭ pentru arderea cadavrelorŭ accentuândŭ tot-odată, că la reforma acésta se alătură cei mai distinşĭ bărbaţĭ ai Angliei, între carĭ şi principele de Wales. Episcopulŭ mai ḑice, că piedeca cea mai mare a întroducerei acestei reforme este prejudiţiulŭ poporului englesŭ, care trebue învinsŭ cu orĭ-ce preţŭ.

**Regii şi împĕraţii.** Unŭ statisticŭ a calculatŭ, că pănă acum au fostŭ 2,540 împĕraţĭ şi regĭ, carĭ au guvernatŭ 64 popóre; 300 au fostŭ goniţĭ dela tronŭ, 64 au abdicatŭ, 24 s'au sinucisŭ, 12 au înebunitŭ, 100 au căḑutŭ pe câmpulŭ de luptă, 123 au fostŭ făcuţĭ prisonierĭ, 25 au suferitŭ mórtea de martirŭ, 151 au fostŭ omorîţĭ, 108 au fostŭ condamnaţĭ la mórte şi esecutaţĭ în regulă.

Editorŭ şi redactorŭ responsabilŭ:
**Dr. Aurel Mureşianu.**

### Cursulŭ pieţeĭ Braşovŭ

din 30 Iuliu st. n. 1890.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Bancnote românescĭ | Cump. | 9.19 | Vând. | 9.21 |
| Argintŭ românescŭ - | „ | 9.15 | „ | 9.18 |
| Napoleon-d'orĭ - - - | „ | 9.20 | „ | 9.22 |
| Lire turcescĭ - - - | „ | 10.45 | „ | 10.50 |
| Imperialĭ - - - - - | „ | 9.43 | „ | 9.48 |
| Galbinĭ . | „ | 5.45 | „ | 5.50 |
| Scris. fonc. „Albina" 6% | „ | 101.— | „ | —.— |
| „ „ „ 5% | „ | 99.50 | „ | —.— |
| Ruble rusescĭ - - - | „ | 135. - | „ | 136.— |
| Mărcĭ germane - - | „ | —.— | „ | —.— |

Discontulŭ 6-8% pe anŭ.

### Cursulŭ la bursa de Viena

din 29 Iuliu st. n. 1890.

| | |
|---|---|
| Renta de aurŭ 4% | 101.80 |
| Renta de hârtiă 5% | 100.— |
| Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare - aurŭ | 115.75 |
| dto argintŭ | 97.80 |
| Amortisarea datorieĭ căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) | —.— |
| Amortisarea datorieĭ căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) | —.— |
| Amortisarea datorieĭ căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) | 112.— |
| Bonurĭ rurale ungare | 89 — |
| Bonurĭ croato-slavone | 104.25 |
| Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ | —.— |
| Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ | 139.80 |
| Losurile pentru regularea Tiseĭ şi Seghedinuluĭ | 117.80 |
| Renta de hârtiă austriacă | 88.40 |
| Renta de argintŭ austriacă | 89.50 |
| Renta de aurŭ austriacă | 108 90 |
| Losurĭ din 1860 | 141.75 |
| Acţiunile bănceĭ austro-ungare | 981.— |
| Acţiunile bănceĭ de creditŭ ungar. | 351.50 |
| Acţiunile bănceĭ de creditŭ austr. | 305.75 |
| Galbenĭ împĕrătescĭ | 5.49 |
| Napoleon-d'orĭ | 9.22 |
| Mărcĭ 100 împ. germane | 56.72½ |
| Londra 10 Livres sterlinge | 115 90 |

# Sosirea şi plecarea trenurilorŭ în Braşovŭ.

## I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta

Trenulŭ de persóne: 10 óre 32 minute séra.
Trenulŭ acceleratŭ: 2 óre 43 minute după amédĭ.
Trenulŭ omnibus: 4 óre diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ de persóne: 5 óre 30 minute diminéţa.
Trenulŭ acceleratŭ: 2 óre 33 minute după amédĭ.
Trenŭ de mărfurĭ cu vagóne de persóne: 12 óre 23 min. după amédĭ.

## II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne: 5 óre 20 minute diminéţa.
Trenulŭ acceleratŭ: 2 óre 23 minute după amédĭ.
Trenulŭ omnibus: 10 óre 31 minute séra.

2. Dela Bucurecĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ: 2 óre 13 minute după amédĭ.
Trenulŭ de persóne: 10 óre 17 minute séra.
Trenulŭ de mărfurĭ cu vagóne de persóne: 4 óre 20 min. după amédĭ.



# Mersulŭ trenurilorŭ

## pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1890.

### Budapesta—Predealŭ

| | Trenŭ acceleratŭ. | Trenŭ acceleratŭ | Tren de persóne | Tren de persóne |
|---|---|---|---|---|
| Viena | 3.25 | 8.— | 10.50 | |
| Budapesta | 9.25 | 2.— | 7.35 | 6.10 |
| Szolnok | 11.29 | 4.05 | 11.07 | 9.28 |
| P. Ladány | 1.07 | 5.46 | 1.20 | 11.58 |
| Oradea-mare | 2.24 | 7.01 | 3.02 | 1.51 |
| | 2.32 | 7.11 | 3.09 | 2.06 |
| Mezö-Telegd | 3.02 | 7.41 | 3.48 | 2.46 |
| Rév | 3.33 | 8.16 | 4.31 | 3.40 |
| Bratca | | | 4.54 | 4.03 |
| Bucia | | | 5.14 | 4.25 |
| Ciucia | 4.26 | 9.05 | 5.40 | 4.51 |
| Huiedin | 4.58 | 9.35 | 6.22 | 5.32 |
| Stana | | | 6.38 | 5.49 |
| Aghiriş | | | 6.59 | 6.11 |
| Ghirbĕu | | | 7.11 | 6.28 |
| Nădĕşel | 5.49 | Trenŭ de pers | 7.24 | 6.44 |
| Cluşiu | 6.02 | 10.35 | 7.39 | 7.04 |
| | 6.12 | 11.02 | 7.54 | 8.30 |
| Apahida | 6.27 | 11 23 | 8.11 | 8.55 |
| Ghiriş | 7.31 | 12.42 | 9.18 | 10.31 |
| Cucerdea | 7.55 | 1.18 | 9.49 | 11.19 |
| Uióra | | 1.25 | 9 56 | 11.27 |
| Vinţulŭ de susŭ | | 1.33 | 10.02 | 11.35 |
| Aiud | 8.21 | 1.55 | 10.22 | 12.02 |
| Teiuşŭ | 8.37 | 2.14 | 10.39 | 12.26 |
| | 8.42 | 2.24 | 10.57 | 1.18 |
| Crăciunelŭ | | 2.49 | 11.20 | 1.54 |
| Blaşiu | 9.14 | 3.02 | 11.36 | 2.11 |
| Micăsasa | | 3.33 | 12.04 | 2.49 |
| Copşa mică | 9.49 | 3.48 | 12.23 | 3.23 |
| Mediaşŭ | 10.07 | | 12.39 | 3.46 |
| Elisabetopole | 10.30 | | 1.08 | 4.27 |
| Sighişóra | 11.06 | | 1.50 | 5.39 |
| Haşfalĕu | 11.22 | | 2.06 | 6.03 |
| Homorodŭ | 12.37 | | 3.20 | 7.51 |
| Augustinŭ | | | 3.56 | 8.36 |
| Apaţa | 1.26 | | 4.19 | 9.10 |
| Feldióra | 1.47 | | 4.44 | 9.44 |
| Braşovŭ | 2.23 | | 5.20 | 10.31 |
| | 2.33 | | 5.30 | |
| Timişŭ | 3.15 | | 6.14 | 11.23 |
| Predealŭ | 3.47 | | 6.45 | 12.08 |
| Bucurescĭ | 9.30 | | 11 3[illegible] | |

### Predealŭ—Budapesta

| | Trenŭ acceleratŭ | Trenŭ de pers. | Trenŭ acceleratŭ. | Tren de persóne |
|---|---|---|---|---|
| Bucurescĭ | 7.55 | | | 4.45 |
| Predealŭ | 1.08 | | 4.10 | 9.12 |
| Timişŭ | 1.37 | | 4.50 | 9.41 |
| Braşovŭ | 2.13 | | 5.50 | 10.17 |
| | 2.43 | 4.— | | 10.32 |
| Feldióra | 3.12 | 4.44 | | 11.04 |
| Apaţa | 3.32 | 5.20 | | 11.30 |
| Augustinŭ | 3.47 | 5.47 | | 11.51 |
| Homorodŭ | 4 20 | 6.35 | | 12.27 |
| Haşfalĕu | 5.25 | 8.12 | | 1.35 |
| Sighişóra | 5.45 | 8.47 | | 1.59 |
| Elisabetopole | 6.12 | 9.29 | | 2.32 |
| Mediaşŭ | 6.33 | 10.10 | | 2.59 |
| Copşa mică | 6.46 | 10.32 | | 3.13 |
| | 6.48 | 10.42 | 11.47 | 3.18 |
| Micăsasa | | 11.01 | 12.04 | 3.33 |
| Blaşiu | 7.22 | 11.37 | 12.32 | 4.03 |
| Crăciunelŭ | | 11.52 | 12.44 | 4.14 |
| Teiuşŭ | 7.51 | 12.23 | 1.06 | 4.36 |
| | 7.58 | 1.23 | 1.30 | 5.06 |
| Aiudŭ | 8.15 | 1.50 | 1.54 | 5.24 |
| Vinţulŭ de susŭ | | 2.20 | 2.16 | 5.45 |
| Uióra | | 2.28 | 2.23 | 5.51 |
| Cucerdea | 8 45 | 2.46 | 2.39 | 6.08 |
| Ghirişŭ | 9.16 | 3.33 | 3.15 | 6.42 |
| Apahida | | 5.— | 4.32 | 7.52 |
| Cluşiu | 10.36 | 5.28 | 4.53 | 8.10 |
| | 10.48 | 6.05 | 5.30 | 8.30 |
| Nădăşelŭ | | 6.26 | 5.48 | 8.50 |
| Ghîrbău | | 6.42 | | 9.05 |
| Aghireşŭ | | 6.58 | 6.11 | 9.19 |
| Stana | | 7.24 | | 9.43 |
| B. Huiedin | 12.01 | 7.47 | 6.43 | 10.02 |
| Ciucia | 12.31 | 8.27 | 7.12 | 10.41 |
| Bucia | | 8.49 | | 10.56 |
| Bratca | | 9.08 | | 11.13 |
| Rév | 1.10 | 9.28 | 7.51 | 11.32 |
| Mezö-Telegd | 1.36 | 10.04 | 8.17 | 12.07 |
| Oradea-mare | 2.01 | 10.41 | 8.42 | 12.41 |
| | 2.08 | 11.06 | 8.47 | 1.09 |
| P. Ladány | 8.31 | 1.19 | 10.09 | 3.03 |
| Szolnok | 5.11 | 3.31 | 11.51 | 5.10 |
| Budapesta | 7.15 | 6.35 | 1.55 | 8.15 |
| | 8.40 | 6.50 | 2.25 | 10.40 |
| Viena | 1.40 | 3.— | 7.20 | 6.05 |

### B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

| | Trenŭ acceleratŭ. | Trenŭ de pers. | Trenŭ de pers. |
|---|---|---|---|
| Viena | 8.— | 10.50 | 3.25 |
| Budapesta | 2.— | 8.15 | 9.40 |
| Szolnok | 4.20 | 11.18 | 1.02 |
| Aradŭ | 8.10 | 3.50 | 5.27 |
| | Trenŭ omnibus 2.20 | 4.10 | 5.50 |
| Glogovaţŭ | 2.34 | 4.22 | 6.02 |
| Gyorok | 3.05 | 4.46 | 6.23 |
| Paulişŭ | 3.23 | 4.58 | 6.34 |
| Radna-Lipova | 3.39 | 5.16 | 6.52 |
| Conop | | 5.38 | 7.17 |
| Bĕrzava | | 5.53 | 7.33 |
| Soborşinŭ | | 6.15 | 8.20 |
| Zamŭ | | 6.58 | 8.49 |
| Gurasad. | | 7.22 | 9.16 |
| Ilia | | 7.38 | 9.32 |
| Branicica | | 7.54 | 9.51 |
| Deva | | 8.14 | 10.18 |
| Simeria (Piski) | | 8.43 | 10.44 |
| Orăştia | | 9.12 | 11.14 |
| Şibotŭ | | 9.34 | 11.39 |
| Vinţulŭ de josŭ | | 9.56 | 12.05 |
| Alba-Iulia | | 10.17 | 12.26 |
| Teiuşŭ | | 10.44 | 12.58 |

### Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

| | Trenŭ acceleratŭ. | Trenŭ de pers. | Trenŭ de pers. |
|---|---|---|---|
| Teiuşŭ | | 12.59 | 4.51 |
| Alba-Iulia | | 1.39 | 5.27 |
| Vinţulŭ de josŭ | | 1.56 | 5.44 |
| Şibotŭ | | 2.23 | 6.06 |
| Orăştia | | 2.49 | 6.28 |
| Simeria (Piski) | | 3.37 | 7.10 |
| Deva | | 3.53 | 7.26 |
| Branicica | | 4.18 | 7.43 |
| Ilia | | 4.43 | 8.10 |
| Gurasada | | 4.53 | 8.21 |
| Zamŭ | | 5.21 | 8 48 |
| Soborşinŭ | | 5.56 | 9.17 |
| Bĕrzava | | 6.46 | 9.54 |
| Conopŭ | | 7.02 | 10.09 |
| Radna-Lipova | 5.49 | 7.36 | 10.38 |
| Paulişu | Trenŭ omnibus 6.06 | 7.50 | 10.51 |
| Gyorok | 6.24 | 8.03 | 11.03 |
| Glogovaţ | 6.53 | 8.26 | 11.27 |
| Aradŭ | 7.06 | 8.38 | 11.38 |
| | 7.45 | 9.05 | 12.10 |
| Szolnok | 11.51 | 2.25 | 4.47 |
| Budapesta | 1.55 | 5 50 | 7.45 |
| Viena | 7.20 | 1.40 | 6.05 |

### Copşa-mică—Sibiiu

| | Tr. de p. | T. d. p. | Tr. omn. |
|---|---|---|---|
| Copşa-mică | 4.05 | 10.47 | 7.10 |
| Şeica mare | 4.35 | 11.17 | 7.43 |
| Lómneşŭ | 5.16 | 11.58 | 8.27 |
| Ocna | 5.47 | 12 29 | 8.59 |
| Sibiiu | 6.10 | 12.52 | 9.23 |

### Sibiiu-Copşa-mică

| | Tr. omn. | Tr. de p. | Tr. de p. |
|---|---|---|---|
| Sibiiu | 7.35 | 4.34 | 9.50 |
| Ocna | 8.02 | 4.58 | 10.14 |
| Lómneşŭ | 8.30 | 5.25 | 10.40 |
| Şeica mare | 9.05 | 5.55 | 11.10 |
| Copşa-mică | 9.34 | 6.20 | 11.35 |

### Cucerdea-Oşorheiu Reghinulŭ săsescŭ

| | Tr. de p. | Tr. de p. | Tr. omn. |
|---|---|---|---|
| Cucerdea | 2.55 | 8.20 | 2.56 |
| Cheţa | 3.25 | 8.50 | 3.29 |
| Ludoşŭ | 3.46 | 9.11 | 4.06 |
| M.-Bogata | 3.56 | 9.20 | 4.15 |
| Iernutŭ | 4.33 | 9.57 | 4.54 |
| Sânpaulŭ | 4.48 | 10.12 | 5.10 |
| Miraşteu | 5.11 | 10.35 | 5.34 |
| Oşorheiu | 5.30 | 10.54 | 5.35 |
| | 5.50 | 4.58 | |
| Reghinul-săs. | 7.26 | 7.— | |

### Reghinulŭ săsescŭ-Oşorheiu-Cucerdea

| | Tr. omn. | Tr. de p. | Tr. de p. |
|---|---|---|---|
| Reghinul-săs. | | 8.25 | 8.— |
| Oşorheiu | | 10.— | 9.49 |
| | 7.24 | 5.54 | 10.20 |
| Miraşteu | 7.44 | 6.14 | 10.39 |
| Sânpaulŭ | 8.07 | 6.37 | 11.02 |
| Iernutŭ | 8.29 | 6.58 | 11.23 |
| M. Bogata | 9.02 | 7.28 | 11.53 |
| Ludoşŭ | 9.35 | 7.41 | 12.06 |
| Cheţa | 9.51 | 7.57 | 12.22 |
| Cucerdea | 10.23 | 8.25 | 12.50 |

### Simeria (Piski)-Petroşenĭ

| | T. d. p. | T. omn. | T. omn. |
|---|---|---|---|
| Simeria | 7.17 | 11.28 | 3.50 |
| Streiu | 7.54 | 12.12 | 4.32 |
| Haţegŭ | 8.45 | 1.08 | 5.20 |
| Pui | 9.39 | 2.03 | 6.15 |
| Crivadia | 10.37 | 2.51 | 7.03 |
| Baniţa | 11.26 | 3.30 | 7.43 |
| Petroşenĭ | 12.— | 4.02 | 8.15 |

### Petroşenĭ-Simeria (Piski)

| | T. omn. | T. omn. | T. omn. |
|---|---|---|---|
| Petroşenĭ | 6.05 | 10.42 | 4.03 |
| Baniţa | 6.45 | 11.23 | 4.49 |
| Crivadia | 7.26 | 11.57 | 5.24 |
| Pui | 8.07 | 12.33 | 6.04 |
| Haţegŭ | 8.51 | 1.19 | 6.43 |
| Streiu | 9.41 | 2.09 | 7.28 |
| Simeria | 10.20 | 2.47 | 8.— |

### Aradŭ—Timişóra

| | T. omn. | T. omn. |
|---|---|---|
| Aradŭ | 6.18 | 4.18 |
| Aradulŭ nou | 6.40 | 4.40 |
| Németh-Ságh | 7.05 | 5.05 |
| Vinga | 7.33 | 5.33 |
| Orczifalva | 7.56 | 5.50 |
| Merczifalva | 8.14 | 6.06 |
| Timişóra | 9.04 | 6.50 |

### Timişóra—Aradŭ

| | T. omn. | T. omn. |
|---|---|---|
| Timişóra | 6.30 | 1.10 |
| Merczifalva | 7.23 | 1.59 |
| Orczifalva | 7.49 | 2.19 |
| Vinga | 8.16 | 2.46 |
| Németh-Ságh | 8.37 | 3.03 |
| Aradulŭ nou | 9.09 | 3.41 |
| Aradŭ | 9.25 | 3.55 |

### Simeria (Piski)-Uniedóra

| | Tr. omn. |
|---|---|
| Simeria (Piski) | 4.— |
| Cerna | 4.21 |
| Uniedóra | 4.50 |

### Uníed.-Simeria (Piski).

| | |
|---|---|
| Uniedóra | 9.25 |
| Cerna | 9.51 |
| Simeria | 10.10 |

### Ghirişŭ—Turda

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Ghirişŭ | 7.40 | 10.50 | 3.56 | 9.30 |
| Turda | 8.— | 11.10 | 4.10 | 9.50 |

### Turda—Ghirişŭ

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Turda | 6.05 | 9.40 | 2.40 | 8.20 |
| Ghirişŭ | 6.25 | 10.— | 3.— | 8.40 |

### Sighişóra—Odorheiu

| | | |
|---|---|---|
| Sighişóra | 5.— | 11.25 |
| Odorheiu | 7.49 | 1.50 |

### Odorheiu—Sighişóra

| | | |
|---|---|---|
| Odorheiu | 8.40 | 2.45 |
| Sighişóra | 10.52 | 5.28 |

### Murĕşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa

| | T. omn. |
|---|---|
| Murĕşŭ-Ludoşŭ | 4.— |
| Ţagŭ-Budatelecŭ | 6.48 |
| Bistriţa | 9.59 |

### Bistriţa-Murĕşŭ-Ludoşŭ

| | T. omn. |
|---|---|
| Bistriţa | 1.16 |
| Ţagŭ-Budatelecŭ | 4.50 |
| Murĕşŭ-Ludoşŭ | 7.21 |

**Nota:** Numerii încuadraţĭ cu liniĭ gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU Braşov.